

Offentliggjort d. 30. april 2016

Når skatten overstiger 100 % [©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

I visse særlige tilfælde kan en skatteyder ende i en skattefælde med den konsekvens, at den effektive skat af en indkomst overstiger 100 pct.

En læser, en konsulent, der drev sin virksomhed i selskabsform, har været ude for at skulle beskattes af en indtægt med mere end 100 pct., og rejser nu spørgsmålet, om det kan være rigtigt. Han kom ud af klemmen efter at have afholdt omkostninger til sin revisor og fik tilladelse til omgørelse af SKAT.

Det hører selvsagt til undtagelserne, at nogen bliver beskattet med over 100 pct. For omkring 20 år siden, da jeg begyndte med at skrive om skat i disse spalter, fortalte jeg om en sag, hvor en godsejer havde foræret en af sine ansatte et fjernsyn. Baggrunden var, at godsejeren var kommet til penge efter et frasalg af jord, og medarbejderen havde nok gennem årene fået en løn, der lå i underkanten.

Den ansatte var selvfølgelig glad for at få dette fjernsyn, lige indtil han fik oplyst, at han skulle beskattes af værdien af fjernsynet. Det havde han dårligt råd til, og han sendte derfor fjernsynet tilbage til godsejeren. Sagen var omtalt i en lærebog, hvor man så rejste spørgsmålet om de skattemæssige konsekvenser, og nåede frem til, at ikke kun den ansatte skulle beskattes - af værdien af et fjernsyn, som han ikke længere havde - men også godsejeren havde fået en gave og måtte antages at skulle beskattes af værdien af fjernsynet. Så skat af samme fjernsyn 2 gange, og den ansatte stod til slut uden noget fjernsyn - men med en skatteregning.

Offentliggjort d. 30. april 2016

Beskatning af en salgssum 2 gange

For nogle år siden etablerede SKAT en meget hård praksis om beskatning ved salg af en virksomhed eller et selskab i tilfælde, hvor sælger fik en andel af det fremtidige overskud i en årrække som betaling for virksomheden. Efter denne praksis blev en sådan betaling beskattet to gange: For det første skulle den flerårige overskudsandel kapitaliseres og beskattes i salgsåret. Det svarede i hovedsagen til en beskatning af hele salgssummen med et fradrag af nogle beregnede renter. Dernæst skulle de løbende ydelser herudover beskattes én gang mere i forbindelse med betalingen af den årlige overskudsandel. Denne beskatning medførte alt i alt, at sælger i realiteten var meget tæt på at blive beskattet af samme beløb 2 gange, og altså med en effektiv beskatning, der sagtens kunne passere 100 pct.

Det stod selvfølgelig klart for enhver, at denne - dengang nye - praksis ikke var holdbar. Der blev derfor vedtaget lovregler på området, der medfører, at beløbet beskattes én gang – og da i salgsåret, og med adgang til efterfølgende regulering, da den samlede sum afhænger af virksomhedens fremtidige overskud i en given periode, og derfor ikke kan opgøres éntydigt allerede i salgsåret.

Sager om rette indkomstmottager

Som allerede nævnt har en konsulent rejst spørgsmålet, om det kan være rigtig, at en indtægt kan beskattes først i selskabet, og dernæst hos ham og - hvad der ikke blev spurgt om, men som ville være resultatet i den sidste ende - én gang yderligere, når penge rent faktisk bliver hævet i selskabet. Her er svaret ja.

Baggrunden for problemstillingen er typisk følgende:

Konsulenten - eller en anden person indenfor et liberalt erhverv - ejer et selskab og lader sig ansætte i dette selskab. Han er altså både aktionær og ansat medarbejder i selskabet.

Offentliggjort d. 30. april 2016

Konsulenten udfører nu konsulentarbejde i selskabets regi, og selskabet fremsender en faktura for dette arbejde til kunden. Til illustration kan nævnes det eksempel, at selskabet fremsender en faktura på 300.000 kr.

De 300.000 kr. indtægtsføres nu i selskabet. Konsulenten hæver 100.000 kr. som løn, der fragår i selskabets indkomst. Selskabet betaler herefter skat af de resterende 200.000 kr. med en selskabskat på 22 pct. i 2016.

SKAT har nu - i dette forenkede eksempel - den opfattelse, at hele beløbet på de 300.000 kr. reelt er optjent af konsulenten. Konsulenten skal derfor beskattes, ikke blot af de 100.000 kr., som han har hævet i selskabet, men af hele beløbet på 300.000 kr. Han vil derfor blive beskattet af yderligere 200.000 kr., der tilgik selskabet.

Da 200.000 kr. imidlertid er indtægtsført i selskabet, har selskabet efter SKAT's opfattelse modtaget et tilskud på 200.000 kr. fra konsulenten. Nu er de 200.000 beskattet dels hos personen og dels i selskabet.

Men her slutter det ikke.

Når konsulenten siden vil hæve pengene i selskabet, dvs. de 200.000 kr., til privatforbrug, skal der svares skat endnu engang. Skat betragter nemlig hævingen som udbytte på linie med alle andre udbyttebetalinger fra selskabet.

I den seneste sag, der har verseret for domstolene, og hvor Højesteret traf afgørelse i 2015, havde advokaten opgjort den samlede skat til 112 pct. I denne sag var der tale om en læge.

I nogle tilfælde kan der opnås tilladelse til omgørelse ved SKAT, det vil sige, at SKAT giver konsulenten tilladelse til at berigtige fejlen og hæve pengene i selskabet uden beskatning, således at der kun skal betales skat én gang. Men der stilles ret strenge krav for at opnå en sådan tilladelse til omgørelse.

Offentliggjort d. 30. april 2016

Det mest tankevækkende er, at for 15 år siden var beskatningen langt mindre hårdhændet. Hvis en situation som skitseret ovenfor opstod, fik konsulenten blot besked på, at han kunne slippe for denne tredobbelte beskatning, hvis han blot trak pengene ud af selskabet - og da uden skattemæssige konsekvenser. I ovennævnte eksempel ville konsulenten således blive beskattet af de 300.000 kr. - og altså kun beskatning én gang. Med andre ord: Det var nærmest utænkeligt, at der ville blive udløst beskatning mere end én gang, da konsulenten selvsagt skyndsomt ville hæve pengene i selskabet uden nogen form for beskatning for at undgå den tredobbelte beskatning.

Det er også tankevækkende, at denne skærpede beskatning blev etableret i en periode hvor retssikkerheden har været i højsædet.

Den pågældende konsulent har endvidere spurgt efter, om det kan være rigtigt, at en medarbejder hos SKAT kan skønne, at en del af de 300.000 i ovennævnte eksempel skal beskattes både hos personen, dernæst hos selskabet og endnu engang hos selskabet.

Trippelbeskatningen er accepteret af Højesteret, og Folketinget har ikke siden gjort tiltag til at ændre på denne beskatning.

Når en medarbejder ved SKAT derfor gennemfører en sag om rette indkomstmodtager, er medarbejderen så at sige på ganske sikker grund.

Derfor må dette spørgsmål besvares bekræftende.

— o —